

(24.02.2009, The National Interest)

Председник Барак Обама је разоткривен. Не зато што је пушио ван Овалног кабинета, већ зато што је из истог уклонио бисту Винстона Черчила и надоместио је бистом Абрахама Линколна. Након 11.09. британска влада је Џорџу В. Бушу посудила бронзану бисту овог великана, аутора Сер Џејкоба Епштајна. Сам Буш је често помињао Черчила у својим говорима, а присуствовао је и отварању Черчилове изложбе у Конгресној библиотеци. Черчила је красило јасно разликовање између добра и зла, нешто што је Буш жарко желео да опонаша. Дивљење према Черчилу толико прожима све поре да један британски историчар Џефри Виткрофт у својој наредној књизи, Св. Винстон, између осталог анализира необично поштовање које Американци осећају према овом британском државнику.

Дакле, могло би се рећи да се Обама, откад је ступио на функцију, више бавио слабљењем одбране него било чим другим. Британци су, нема грешке, затечени евикцијом једног од својих највећих премијера. Речима Дејли Телеграфа, “Избацивање бисте је за последицу имало то да су се неки британски званичници нервозно бацили на читање руна не би ли видели колики утицај ће Велика Британија имати над новим режимом у Вашингтону.” Одиста.

Можда је специјални однос изгубио нешто од свог сјаја. Током Бушове власти, британски аутори као што су Ендрју Робертс, писац хвалоспева Британској империји, били су у заносу. Буш је уживао у идеји да САД, врло налик на Енглеску, представљају марш ка прогресу, доносећи лучу просветљења разноразним домороцима. А сад је све то испарило. У свом online тексту у Nation Review, Најлс Гардинер из “Центра за слободу Маргарет Тачер” Фондације Heritage,

артикулише ову пертурбацију на следећи начин:

“Специјалне везе су од пресудног значаја за америчке и британске интересе на много нивоа, од војне, дипломатске и обавештајне сарадње до прекоатланских трговинских веза. Ако председник Обама не буде улагао у њихово очување, коначни резултат ће бити слабије САД, мање способне да се супротставе тероризму и тиранији, и да пројектују моћ и утицај на светској сцени.”

Бушов рат против терора је био, на много начина, заснован на једној интерпретацији Черчила: удовољавање је лудорија; непријатеља треба згњечити, а не укључити; и, укратко, средина не постоји. Черчил је, могли бисте рећи, имао вицкасти утицај на конзервативце. Тако Дејвид Фрам и Ричард Перл, завршавају Крај једног Зла позивањем на карикатуру Дејвида Лоуа, из 1940, на којој усамљени британски војник изјављује, “Врло добро, сам”. У међувремену, Тони Блер бле(р)бетао је свима о својој подршци Бушу, али Гордон Браун можда не наиђе на тол’ко срдачну добродошлицу.

Вил Инбоден се, на веб страни

Foreign Policy,

пита: “Лик којег од великих британских државника би Браун сада могао однети на поклон, а који би заменио Черчила у Овалном кабинету?”

Ради се о тешкој одлуци. Обама, како сви тумаче, није толико пријемчив према Британији као његови претходници. Империјална помпа не испуњава га усхићењем. Заставе, плехани оркестри, шиљати шлемови и блистави мачеви нису увек представљали ширење слободе, већ и угњетавање. Британија је сломила кенијску Мау Мау револуцију током другог Черчиловог мандата на месту премијера, а Хусеин Онијаго Обама, председников деда, изгледа да је био међу онима које су мучили.

Но, ни сама Британска империја није увек уживала блиставу репутацију у Америци. На страну Бостонска чајанка. Амерички конзервативци, барем све до Перл Харбура, били су жестока опозиција Британској империји. Конзервативци су проповедали изолационизам и нису хтели да имају никаква посла са империјом, из ког разлога су се многи од њих и противили уласку Америке у Други светски рат. Нису желели да се боре у име Британаца.

Прошла су та времена. Сада су амерички конзервативци ти који су све више англофили на све могуће начине, копирајући широки рез на крагнама па све даље по списку. Нема

Британска “сјајна изолација”

Пише: Џејкоб Хејлбурн
среда, 04 март 2009 15:36

ниједне друге фигуре која је таква икона као Черчил, чија мајка, Џенин, је и сама била Американка. Черчил се ослањао на Америку за преко потребна финансијска средства, како у форми тура са предавањима тако и у облику прихода од књига, посебно за своју историју Другог светског рата. Био је финансијски штићеник САД исто онолико колико и своје земље.

Може бити да има нечег прикладног у вези са Черчиловим новим егзодусом. Давне 1930-те, које као да се репризирају ових дана, биле су године Черчиловог “пустињарења”. Тада је он био усамљени пророк, презиран од стране својих конзервативних колега који су инсистирали на томе да се, уз довољно добре воље, Хитлер може призвати здравом разуму и да се може доћи до разумног компромиса са нацистичком Немачком којим би се могао избећи рат и сачувати мир за нараштаје који долазе. Испоставило се да тако не иде. Али Черчил је уживао у свом аутсајдерству. Његов тријумф је био утолико већи кад је постао премијер. Говорио је у име Енглеске.

Сад кад сви амерички конзерватици улазе у своје сопствене периоде пустињарства, можда ће им Черчилово прогонство помоћи да учврсте своју решеност да се понесу са неправдама које носи Обамина администрација. Могу чак да донесу одлуку да први чин новог републиканског председника буде враћање Черчилове бисте у Овални кабинет, као симбол његовог најновијег повратка. Како сад ствари стоје, Черчил је поново у *splendid*

изолацији

[1](#)

(Џејкоб Хејлбурн је старији уредник у *The National Interest*)

Фуснота:

1. Britain’s Splendid Isolation: “Splendid Isolation” је израз којим се описује фаза у спољној

Британска “сјајна изолација”

Пише: Џејкоб Хејлбурн
среда, 04 март 2009 15:36

политици Британије крајем 19. века, под конзервативним премијером Дизраелијем, која се карактерисала уздржавањем од учешћа у европским пословима - игра речи којом Хејлбурн духовито описује нову “изолацију Британије”, тј. дистанцирање Обамине администрације од (нео)конзервативног англофилства претходне Бушове администрације, прим.прев. [[^](#)]